

Wijzigingsbesluit Natura 2000-gebied Noordzeekustzone

De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

Gelet op de artikelen 10a en 15 van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1

De Nota van toelichting die onderdeel uitmaakt van het besluit van 25 februari 2009 (DRZO/2008-007; Stcrt 2009, 38) tot aanwijzing van Noordzeekustzone als Natura 2000-gebied, zoals gewijzigd op 14 maart 2011 (PDN/2010-326; Stcrt. 2011, 4458), wordt gewijzigd volgens de Nota van toelichting die onderdeel uitmaakt van dit besluit.

Artikel 2

1. De bekendmaking van dit besluit geschiedt in de Staatscourant.
2. Dit besluit treedt in werking op de dag na de bekendmaking in de Staatscourant.

De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
w.g. dr. Henk Bleker

Dit wijzigingsbesluit en de daarbij behorende Nota van toelichting worden gedurende zes weken ter inzage gelegd op de vestigingen van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. De exacte periode en locaties worden vermeld in de bekendmaking, die wordt gepubliceerd in de Staatscourant en regionale bladen.

Het wijzigingsbesluit kan ook digitaal worden ingezien op internet via de website:
www.rijksoverheid.nl/natura2000.

Belanghebbenden die hun zienswijze als bedoeld in artikel 3:15 van de Algemene wet bestuursrecht naar voren hebben gebracht of die het redelijkerwijs niet verweten kan worden geen zienswijze naar voren te hebben gebracht, kunnen tot zes weken ná de eerste dag van de terinzagelegging beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag.

Nota van toelichting behorende bij het besluit [PDN/2012-007] ter wijziging van het besluit van 25 februari 2009 waarmee Noordzeekustzone is aangewezen als Natura 2000-gebied, zoals gewijzigd op 14 maart 2011.

1. Dit besluit behelst een aanpassing van de instandhoudingsdoelstelling van de bruinvis. Tevens worden de tabellen en teksten met betrekking tot de bruinvis en grijze zeehond in bijlage B van de Nota van toelichting gewijzigd. Met de aanpassingen wordt invulling gegeven aan de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 16 maart 2011 (zaaknummer 200902380/1/R2). Naar het oordeel van de Afdeling is in het besluit onvoldoende inzichtelijk gemaakt hoe de gunstige staat van instandhouding voor de bruinvis kan worden bereikt en op welke gronden in het onderhavige aanwijzingsbesluit voor alle aspecten slechts een behouddoelstelling is opgenomen voor de bruinvis (r.o. 2.23.2). Verder is naar het oordeel van de Afdeling in het besluit ook onvoldoende inzichtelijk gemaakt hoe de gunstige staat van instandhouding voor de grijze zeehond kan worden bereikt en op welke gronden in het onderhavige aanwijzingsbesluit voor de grijze zeehond kan worden volstaan met een behouddoelstelling (r.o. 2.24.2).
2. In de Nota van toelichting van het aanwijzingsbesluit wordt in paragraaf 5.4 de tekst met betrekking tot de bruinvis vervangen door onderstaande tekst:

H1351 Bruinvis

Doel Behoud omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting De Noordzeekustzone is van belang voor de bruinvis. Hoewel de Nederlandse populatie nog steeds ver verwijderd is van de duurzame populatie die zich hier voortplant, herstelt de populatie in onze wateren zich sinds de jaren negentig sterk. Van een zeldzame wintergast is de bruinvis weer een vaste bewoner geworden. Ook worden sinds decennia opnieuw bruinvissen met jongen gezien. De toename in de Nederlandse wateren kan een gevolg zijn van een andere verdeling over de Noordzee als geheel. Vanwege de sterke verspreiding en mobiliteit van de soort in de gehele Noordzee is generieke bescherming meer geëigend dan bescherming in een specifiek gebied.

3. In de Nota van toelichting van het aanwijzingsbesluit wordt in paragraaf B.4.2 van bijlage B de tabel en tekst met betrekking tot de bruinvis vervangen door onderstaande tabel en tekst:

H1351 – Bruinvis						
Landelijke doelstelling: behoud omvang en verbetering kwaliteit leefgebied ten behoeve van behoud populatie						
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Doel populatie	Relatieve bijdrage	Besluit
007	Noordzeekustzone	behoud	verbetering	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
163	Vlakte van de Raan	behoud	verbetering	behoud	C	aanwijzingsbesluit
164	Doggersbank	behoud	behoud	behoud	B1	in voorbereiding
165	Klaverbank	behoud	behoud	behoud	B1	in voorbereiding

De landelijke staat van instandhouding van de bruinvis is beoordeeld als “matig ongunstig”¹. In het Natura 2000 doelendocument (2006)² is de landelijke doelstelling “behoud verspreiding, omvang en behoud kwaliteit leefgebied ten behoeve van behoud populatie” opgenomen. Deze landelijke doelstelling is voor het aspect kwaliteit gewijzigd in een verbeteropgave vanwege de landelijk voor dit aspect als “matig ongunstig” beoordeelde staat van instandhouding. De oorzaken van de matig ongunstige staat van instandhouding

¹ De beschreven staat van instandhouding wijkt af van de staat van instandhouding zoals gegeven in het Natura 2000 doelendocument (2006) en Natura 2000 profielendocument (2008). Zie het profiel voor Habitatrichtlijnsoort bruinvis (2010) voor een nadere uitleg.

² Ministerie van LNV (2006): Natura 2000 doelendocument. Duidelijkheid bieden, richting geven en ruimte laten. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.

kunnen op basis van de beschikbare informatie niet worden gekoppeld aan de afzonderlijke gebieden. De doelstelling voor de gebieden Noordzeekustzone (007) en Vlake van de Raan (163) sluiten aan bij deze landelijke doelstelling. Gericht op het voorkomen van de achteruitgang is voor de gebieden Doggersbank (164) en Klaverbank (165) behoud tot doel gesteld. Met deze benadering wordt een landelijk gunstige staat van instandhouding van het leefgebied nagestreefd op een haalbare en betaalbare manier.

Op basis van beschikbare informatie met betrekking tot de specifieke ecologische functie voor de bruinvis kan geen onderscheid gemaakt worden ten aanzien van het belang van de afzonderlijke gebieden enerzijds en de rest van de Noordzee anderzijds. Bescherming van de sterk mobiele soort in een specifiek gebied is daarom niet geëigend, maar moet aansluiten bij de relevante ecologische schaal van het voorkomen van de populatie bruinvissen (het zuidelijke deel van de Noordzee). Bescherming van de soort en realisatie van de doelstelling wordt bereikt door de uitvoering van het Bruinvisbeschermingsplan³.

4. In de Nota van toelichting van het aanwijzingsbesluit wordt in paragraaf B.4.2 van bijlage B de tekst met betrekking tot de grijze zeehond vervangen door onderstaande tabel en tekst:

H1364 – Grijze zeehond						
Landelijke doelstelling: behoud omvang en kwaliteit leefgebied ten behoeve van behoud populatie						
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Doel populatie	Relatieve bijdrage	Besluit
001	Waddenzee	behoud	behoud	behoud	A3	aanwijzingsbesluit
007	Noordzeekustzone	behoud	behoud	behoud	B1-B2	aanwijzingsbesluit
113	Voordelta	behoud	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
163	Vlake van de Raan	behoud	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
164	Doggersbank	behoud	behoud	behoud	C	in voorbereiding
165	Klaverbank	behoud	behoud	behoud	C	in voorbereiding

De landelijke staat van instandhouding van de grijze zeehond is op het aspect populatie beoordeeld als "gunstig". Op het aspect leefgebied is de staat van instandhouding beoordeeld als "matig ongunstig", omdat veel ligplaatsen door verstoring ongeschikt zijn. Grijze zeehonden moeten daarom, voor het werpen van jongen, zandbanken opzoeken die regelmatig overspoeld worden. Hierdoor treedt frequent sterfte van jongen op. Het is onduidelijk of het huidige leefgebied geschikt genoeg is voor een duurzame populatie zonder immigratie. Recent neemt het aantal in de Nederlandse kustwateren geboren pups toe en neemt de immigratie vanuit het Verenigd Koninkrijk af. Uit tellingen van 2010 blijkt dat de grijze zeehond in grotere aantallen voorkomt dan als streefbeeld in het profiel is opgenomen. Dit lijkt te indiceren dat het ontbreken van voldoende permanent droge en onverstoorde ligplaatsen voor het werpen en zogen van jongen een minder groot probleem is dan verondersteld. Daarom kan worden volstaan met een landelijke behoudsopgave voor de kwaliteit van het leefgebied. De gebiedsdoelstellingen sluiten hierop aan. Naast de Waddenzee (001) is de Noordzeekustzone (007) het belangrijkste gebied voor de grijze zeehond in Nederland. Het gebied heeft, met name in de winter, een belangrijke foerageerfunctie. Gelet op de recente toename van de soort, wordt een behoudsdoelstelling voorlopig voldoende geacht. De gebiedsdoelstellingen sluiten hierop aan. Voor de gebieden in de Exclusieve Economische Zone (EEZ), Doggersbank (164) en Klaverbank (165), moet het volgende opgemerkt worden: op basis van beschikbare informatie over de ecologische functie van deze gebieden voor de grijze zeehond kan geen onderscheid gemaakt worden ten aanzien van het belang van de afzonderlijke gebieden enerzijds en de rest van de EEZ anderzijds. Hetzelfde is van toepassing voor de Vlake van de Raan (163), dat mogelijk als foerageergebied dient voor dieren die zich in de nabije omgeving voortplanten of door het gebied trekken.

In die Natura 2000-gebieden waar droogvallende zandplaten en of embryonale duinen (rust- en voortplantingsgebied) aanwezig zijn, kunnen gebiedsspecifieke maatregelen gericht op de verstoring een bijdrage leveren aan de realisatie van de instandhoudingsdoelstelling. Voor mariene gebieden waar deze ligplaatsen niet zijn, zijn generieke maatregelen met betrekking tot versturende activiteiten meer geëigend.

³ Camphuysen, C.J. & M.L. Siemensma, 2011. Conservation plan for the Harbour Porpoise *Phocoena phocoena* in The Netherlands: towards a favourable conservation status. NIOZ Report 2011-07, Royal Netherlands Institute for Sea Research, Texel.